

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Poloni, Societatis Jesu,
Praelectionum Theologicarvm Tomus**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Difficultas III. De impeccabilitate Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82973)

qui poneret in Christo gratiam etiam infinitam entitativè, non ita exaltaret humanitatem Christi, ut positâ illa infinitâ gratiâ, poneret aliquod condignum excellentiæ Christi. Ratio: quia adhuc illa infinita entitativè gratia, erit quid creatum, æquabile ab alio creato; jam autem excellentia Christi personalis, est infinita, & inadæquabilis.

Quod attinet ad gratiam Capitis. Suar. & Valsq. censent, illam esse eandem cum gratia habituali; dicuntque quod illa qualitas, in quantum est singularis hujus humanitatis, allativa eidem suæ excellentiæ, vocatur gratia; & in quantum est principium merendi aliis, vocatur gratia Capitis. Amicus autem disp. 17. num. 36. dicit, gratiam capitis esse gratiam unionis.

ASSERO cum distinctione; Si nomine gratia Capitis intelligas, gratiam infinitam merita, & satisfactionem, ad debellandum infinitum offensæ; sic gratia Capitis, non aliud est, quam gratia unionis.

RATIO: Quia hoc significativum non aliunde habetur, quam à persona unita, infinitè dignificante.

Si autem nomine gratia Capitis intelligas, gratiam que est completivum principium naturæ humanæ, in ratione connaturalis agentis supernaturalis, quorum tamen derivatio est ad bonum membrorum; sic gratia Capitis erit gratia habitualis.

RATIO: Quia nulla est necessitas illius distinguendæ.

DIFFICULTAS III.

De Impeccabilitate Christi.

SANCTitati conjungitur impeccabilitas. Licet hanc quæstionem tractent aliqui, ubi agunt de defectibus à Christo assumptis, uti Suar. disp. 33. & Amicus disp. 24. alii, cum tradunt de libertate Christi, quam utramque quæstionem conjunxit Lugo, disp. 26.

In hac quæstione certum est, defecto Christum non peccasse, fundatur id in pluribus locis Scripturæ. Clarus est ille Joan. 6. *Quis ex vobis arguet me de peccato?* & ille; *Qui peccatum non fecit.* Examinandum superest, unde impeccabilitas ista Christi orta sit? & an illa sit physica, an moralis? &c.

Punctum Difficultatis I.

Unde Impeccabilitas Christi oriatur?

PRÆMITTO I. *Posse oriri impeccabilitatem Christi, & defecto totaliter, in suo ordine, ortam esse, ex visione beatifica.*

RATIO: Quia si visio beatifica, est in beatis principium impeccabilitatis, non videtur, cur illam non fundarit etiam in Christo?

PRÆMITTO 2. *Posse oriri impeccabilitatem, ex gratia prædeterminante physice, defecto tamen non esse ortam.* Quod potuerit oriri.

RATIO est. Quia concessimus aliàs possibilem esse gratiam prædeterminantem; ergo etiam possibilis erit gratia, prædeterminans ad impeccabilitatem; ergo ulterius possibile fuit, illam dari in Christo.

Defecto tamen non esse datam.

RATIO est. Quia non est data respectu operationum Christi liberarum; nam gratia prædeterminans, ut suppono, destruit libertatem, non etiam data est ad actus necessarios; quia esset otiosa: cum illâ etiam non positâ, aliunde fuerit determinatus Christus ad non peccandum, nec datur aliunde exigentiâ illius ponendæ: sicut datur necessitas ponendæ visionis in Christo, quamvis aliunde redditus sit etiam impeccabilis Christus.

PRÆMITTO 3. *Posse oriri impeccabilitatem Christi, ex unione hypostatica; ita, ut illâ stante, indispensabiliter, etiam de potentia absoluta, impossibile fuerit Christum peccare.* Hæc indispensabilitas vocari solet, impeccabilitas physica, hoc est naturalis, naturam pro essentia, sumendo. Et de hac in præsentia decidi debet. Negat Christus impeccabilitatem istam physicam Durandus, Scotus, Pontius, q. 11. n. 29. Affirmat S. Thomas, Suar. Lugo, Amicus.

DICENDUM est. *Vi unionis hypostaticæ reddit Christum impeccabilem; consequenter, esse in illo physicam impeccabilitatem.*

PROBATUR I. Authoritatibus, quas fuscitat Suar. ex illarum tamen plerisque non plus elici potest, quam, quod natura assumpta peccare non potuerit; sed non dicunt expresse, id fuisse habitum formaliter ex vi unionis. Affertur, quæ videntur clariores.

I. Sit Origen. 2. Periarchon. cap. 6. *Ferrum inquit, natura sua capax est caloris & frigoris, sitamen semper intra fornacem ignis contineatur, dici poterit incapax frigoris: sic, Christi anima in Deo semper existens, quidquid agit, quidquid intelligit, Deus est; & ideo inconvertibilis est, & immutabilis, quæ inconvertibilitatem, ex Dei Verbi unione indeficienter ignita possedit.*

II. AUTHORITY est. Athanasii, inserta 6. Synodo actione 8. Cum enim Apollinaris negaret, Christum animam & voluntatem humanam habere: idque ideo, ne concedere cogetur, illum esse capacem peccati. Respondit Athanasius, inquit Suar. *nihil esse timendum; quia per ipsam assumptionem, illa voluntas impeccabilis facta est.*

3. AUTHORITY est Augustini lib. de Correctione & gratia cap. 11. *Neque metuendum erat, inquit, ne isto ineffabili modo, in unitatem personæ, à Verbo Deo, humana natura suscepta, per liberum voluntatis peccaret arbitrium; cum ipsa susceptio talis esset, ut natura hominis, à Deo ita suscepta, nul-*

luminis in se motum mala voluntatis admitteret. Similia habet Enchyridii cap. 40. ubi de Christo loquens. In ipso, inquit, exordio natura sua, quo esse cepit, Verbo Dei copularetur in tantam personam unitatem, ut idem ipse esset Filius Dei, qui Filius hominis, & Filius hominis qui Filius Dei; ac sic, in natura humana susceptione fieret quodammodo ipsa gratia illi homini naturalis, quæ nullum peccatum possit admittere. Coincidit locus Fulgentii lib. 3. ad Thrasimundum. Propterea, inquit, Christi humanitas sine peccato permansit; quia eam in unione persona divinitas accepit, quæ naturaliter peccare non potest.

RESPONDEBIS, quod PP. citati, referant quidem id in assumptionem; sed non dicunt, etiam per absolutam potentiam, Christum peccare non posse.

CONTRA: Tum quia, verba Patrum simpliciter sunt accipienda, nisi aliquid obsit; simplicius autem accipientur, si ponatur, quod id, ne quidem de absoluta potentia, in Christo evenire possit. Tum quia, si absurdum est dicere, quod Christus actu peccaverit; absurdum etiam erit dicere, quod de absoluta potentia peccare potuerit. Tum quia Fulgentii autoritas, videtur id velle, scitum enim est, Deum, ne de absoluta quidem potentia, peccare posse.

Probare Conclusionem ratione paulò difficilius censent authores.

Expenduntur rationes pro Conclusionem.

1. RATIO afferri potest. Impossibile est, etiam de absoluta potentia, actionem, quæ non potest non esse Deo grata, esse peccaminosam, Deo exosam, seu Dei offensivam; at quælibet actio, humanitatis Verbo hypostaticè unitæ, non potest Deo non esse grata; ergo eam impossibile est, de potentia absoluta, fieri peccaminosam: adeoque Dei offensivam: ergo ulterius, impossibile est, humanitatem unitam hypostaticè Verbo posse peccare, de potentia absoluta. Major per se constat; quia impossibile est, opus gratiæ, esse Dei offensivam, seu peccatum; sicut impossibile est, opus luminis esse opus tenebrarum. Minor probatur: Impossibile est actionem, quam afficit gratia unionis, posse esse Deo non gratam; sed quamlibet actionem humanitatis, unitæ Verbo hypostaticè, afficit gratia unionis; ergo quælibet actio, humanitatis unitæ Verbo, non potest non esse Deo accepta. Minor probatur. Quamlibet actionem humanitatis unitæ Verbo, terminat Verbum; quia actiones humanitatis, sunt actiones Verbi, non solum imputativè, sed verè & physicè: hoc autem non aliud est, quàm, quamlibet actionem, humanitatis unitæ Verbo, affici unione. Illustratur hoc argumentum, instantiæ de gratia habituali, quæ cum afficit aliquod

opus, impossibile est illud opus, esse peccaminosum.

RESPONDERI potest. Imprimis hoc argumentum videtur supponere aliquid falsum: nempe actiones humanitatis terminari à Verbo; quæ tamen sunt interminabiles, cum non sint substantia. Sed independenter ab hoc principio, argumentum nondum convincit; probat enim multum: quia probat, quod si per impossibile v. g. mentiretur Deus, vel humanitas assumpta, illud mendacium non sit futurum peccatum, esset enim Deus; consequenter probatur, Deum posse exercere actiones essentialiter malas; quia illæ, hoc ipso, quod exercerentur à Deo, fierent optimæ: nam essent Deus substantialiter; & exercitæ à Christo, dicerent rationem actionum affectarum unione hypostaticâ. Et certè, antecedenter antequam cogitetur, à Deo fieri illas actiones, habetur illarum dissonantia; hinc quamvis intelligeretur Deus illas exercere, adhuc essent malæ; quærere ergo restabit, cur illas etiam Christus exercere non possit in natura assumpta?

2. RATIO est Vasquez. Unio hypostatica est formalis sanctitas, cum qua magis pugnat peccatum, quàm cum gratia adoptionis: implicat autem, cum gratia adoptionis, peccatum.

RESPONDERI potest, non esse demonstratum, quod peccatum non possit simul stare cum gratia, & de facto negat id Suarez, & multi post illum. Et certè qui negat, cum unione hypostatica, non posse stare peccatum, negabit etiam de gratia sanctificante.

3. RATIO est, quæ utitur Lugo. Quia humanitas illa, ut dictum supra, sanctificatur sanctitate infinita: adeoque infinite, in genere sanctitatis participatæ; ergo sanctificatur, quantum fieri potest, in genere sanctitatis participatæ. Cum itaque non repugnet, ex conceptu suo, in ordine creato, aliquam creaturam ita esse sanctam, ut, in sensu composito formæ sanctificantis, repugnet illi peccatum grave: necesse est hunc effectum formalem tribui humanitati, ab infinita sanctitate, quæ sanctificatur; quia summa sanctitas, debet reddere subiectum summè sanctum, quantum subiectum illud intelligi potest capax sanctificari.

RESPONDERI potest. Hoc argumentum imprimis non esse positivum, quale fortè prætendebat asserre Lugo, sed merè negativum; sistit enim in hoc principio; Non implicat contradictionem, talem impeccabilitatem communicari humanitati: verterentque Scotistæ; Non implicat contradictionem, non tribui à sanctitate summa, summam sanctitatem subiecto. Præcipuè, quia apud Lugo, non valet hæc consequentia; Album ut 8. reddit subiectum album ut 8. ergo & sanctitas infinita, faciet subiectum infinite sanctum: ut colligi potest ex doctrina illius, quæ docet; infinitam sancti-

tate

tate Verbi, non nisi finitè sanctificari humanitatem. Vel, si implicat contradictionem, à summa sanctitate Verbi non tribui summam sanctitatem humanitati; restituent argumentum Scotistæ, & dicent; non implicare contradictionem, ut, cum summa sanctitate participata, stet peccabilitas humanitatis; quamvis non sit peccaturus actus, aut de lege ordinaria. Rursus idem argumentum in principiis Lugo multum probat, quod sic ostenditur; Non implicat contradictionem, à summa sanctitate Verbi tribui summam sanctitatem, impossibile cum habitu vitioso, cum actu objectivè & materialiter pravo: ergo illam defacto tribuit Verbum humanitati; quæ consequentia est falsa apud Lugo, qui possibile esse utrumque hoc asserit. Præterea, possibile est, tribui à Verbo dignitatem talem humanitati, ut cum illa dignitate non possit stare debitum penæ ullius, & cætera similia, quæ negat Lugo.

In forma autem responderi sic potest: Sanctificari scilicet humanitatem, quoad formam unitam humanitati, summè; sed non sanctificari summè, in ordine ad oppositionem cum peccato; idque propterea, quia non implicat contradictionem, cum summa sanctitate personali, in natura, ab illa personalitate distincta, stare rationem peccabilitas.

4. *RATIO* est; quâ utitur Suarez, Valentia, Amicus. Quia si peccaret humanitas, peccaret Verbum, non tantum per communicationem idiomatum, & in assumpta natura, verum etiam intrinsecè, & in propria natura, quod ipsum probatur. Verbum enim, per unionem hypostaticam, fecit sibi suam naturam humanam; non minus, quàm quodlibet suppositum facit sibi suam naturam, cuius est suppositum: ergo tenetur illam regere ut suam, in omnibus actibus; ergo si in aliquo deficeret, defectus imputaretur Verbo, ut causæ particulari suppositanti. Et quia agere contra debitum, est intrinsecè malum; ideo enim creatura peccat, quia facit contra debitum rationis: ergo etiam peccaret Deus, si per impossibile, faceret contra debitum rationis; ergo, cum Verbum debeat regere humanitatem ut suam, si illam permitteret peccare, faceret contra debitum, adeoque peccaret. Illustrari hoc solet instantiâ ab anima rationali, quæ unita corpori contrahit naturale debitum regendi corpus suum, & defectus corporis imputantur animæ, defectusque appetitus inferioris imputantur appetitui superiori. Illustratur item instantiâ, petita ex subordinatione servi ad dominum, filiorum ad Patrem; in quibus omnibus, superior tenetur regere inferiorem: Ergo etiam ex unionem, incumbet Verbo, regere humanitatem; & nisi eam regat, redundabit defectus in Verbum. Totum id infundat huic principio Amicus. Quia scilicet, quoties duo uniuntur in eadem natura,

vel persona, inferius naturaliter subordinatur superiori; & consequenter, superiori incumbit cura regendi inferiorem, cum enim nequeant duo invicem unita, non manere invicem subordinata, necessario dicitur inferius subordinari superiori: & consequenter, superius reget inferius: quod etiam docuit Epiphanius in Ancorato, ubi in id refert impeccabilitatem Christi, quia, inquit, *Verbum virtute suâ frænabat inferiorem naturam, ab omni inutili carnali turba.*

RESPONDERI potest. Quod nulla specialis gubernatio, humanitatis assumptæ, spectat ad Verbum, quæ non spectet ad reliquas Trinitatis personas; sed reliquæ Trinitatis personæ, ex vi illius gubernationis, non tenentur impedire peccatum humanitatis: ergo nec tenebitur Verbum. Minor probatur, quia etiam oppositi non agnoscunt hanc obligationem in reliquis personis. Major probatur: quia illa specialis gubernatio, debet esse actus quidam domini, & exercitium potestatis, supra humanitatem; nullum autem speciale dominium, & exercitium potestatis habet Verbum, respectu humanitatis, quia hoc dominium, & exercitium potestatis est aliquid ad extra: omnia autem opera ad extra, sunt communia toti Trinitati. Rursus, quia ita obligatur suppositum divinum ad gubernandam humanitatem in suo genere, sicut suppositum creatum obligaretur, etiam ex suo genere, ad gubernandam eandem, si fuisset terminata illa natura propriâ subsistentiâ; sed suppositum creatum non fuisset obligatum, ad gubernandam illam naturam. Quod ipsum probatur: quia illud suppositum, vel est modus, vel realitas superaddita, vel formalitas; nulli autem ex his illa gubernatio competit; cum gubernatio sit actus profectus à principio cognoscitivo: modus autem, & realitas, & formalitas illa, vim hanc non habent. Porro ad nihil plus tenetur, vi unionis, suppositum increatum respectu naturæ, nisi, quod præstitisset in suo ordine subsistentia creata. Et sic, quia subsistentia creata, in suo ordine dignificat actiones; dignificabit etiam in suo ordine, adeoque divinificabit suo modo operationes subsistentia increata: Quia subsistentia creata perficit naturam in suo ordine ad operandum: perficiet etiam subsistentia increata: & quia nullum speciale regere est in persona creata; nec erit in persona divina, licet illa sit cognoscitiva. Et certè, hoc quod est terminare personaliter, & facere subsistere præcisè, & formaliter, non dicit quidquam, quod fiat vitali modo, sed facit hoc suppositum ut ita dicam, mortuo modo; cum autem iste actus gubernationis fiat vitali modo, non videtur, unde oriatur ista obligatio gubernandi, ex vi præcisè personationis.

Denique Major illa probatur. Quia ista obligatio gubernandi, vel est ex vi & essentia suppositandi

faciendi & terminandi naturam : vel ex vi terminandi, hac speciali, hoc est divinâ. Non ex vi & essentia suppositandi in communi. Tum quia, ut dixi, suppositum quâ tale, habet se mortuo modo circa actiones. Tum quia, si ista gubernatio provenit ex vi subsistendi, hoc ipso deberet supponere potestatem istius gubernationis, quæ tamen non supponitur, ut dictum. Tum quia, ut concedit Suarez, casu, quo Angelus assumeret hominem, non haberet natura angelica vim gubernandi voluntatem hominis, ducendique pro suo arbitrio. Quod si ea obligatio provenit, non nisi ex hac speciali ratione terminandi divinâ; non debebat assumi, quod ita obligetur persona divina, dirigere humanitatem assumptam, sicut fuisset obligata persona creata; ergo ulterius ostendere debes, cur in suo ordine divino, facere aliquid deberet persona increata, quod non fecisset creata.

Ad ea quæ attulit Aldrete, disp. 69. solvenda.

Ad 0. Nego, quod tunc Verbum in propria sua natura peccaret. Nego, quod illam teneretur regere, in omnibus actibus. Nego, casu, quo deficeret humanitas, defectum imputandum Verbo. Quæro, unde sit potestas specialis regendi humanitatem titulo unionis? Non habet se Pater æternus respectu humanitatis præcisè ut dominus, qui tenetur peccata servorum impedire, cur se ita habebit Verbum? & hoc potius erit resolutivum impeccabilitatis. Quid item facit major illa conjunctio cum Verbo, ut inferat obligationem? illud quæ ipsum, ex quo oriatur illa obligatio, erit salvativum impeccabilitatis. Concedo, quod Deus non teneatur impedire peccatum filii adoptivi. Concedo, quod magis propinquum reddat unio hypostatica. Concedo, quod reddat humanitatem, dignam latrâ immediatâ supremæ. Sed quærere restat; cur exinde sequatur impeccabilitas? Addo, quod non teneat paritas, ex eo, quod Dominus v. g. teneatur impedire peccatum servi, teneri ad id Verbum. Quia nec tenet paritas, simpliciter ad Deum; cujus major est connexio, propter transcendentalem ordinem creatoris ad creaturam: quàm sit connexio Domini ad servum. Et sicut titulus causæ primæ id excusat, cur non excusabit in Verbo, respectu humanitatis? & quæ legitima ratio hujus assignabitur, illa salvabit impeccabilitatem Christi. Quod autem ille dicit, etiam Patrem æternum habere specialem obligationem, ne Christus Filius suus naturalis peccet; id non videtur stare: quia cum hæc obligatio oriatur, per Aldrete, ex suppositione unionis hypostaticæ, cum illam non dicat Pater, præcisè Patri non deberet defectus ille tribui.

Dices. Gubernationem illam spectare ad Personam Verbi, non quocunque modo, sed in quantum est identificata realiter cum natura divinâ: quæ quidem non secundum se obliga-

tur ad illam gubernationem; aliàs obligatio fuisset communis toti Trinitati; sed obligatur, prout terminans humanitatem persona Verbi.

RESPONDETUR. Adhuc sequi, quod immerito assumatur, eo modo teneri personam divinam, ad gubernandam specialiter humanitatem, quo obligaretur ipsa persona creata. Quia, ut dixi, ad id præstandum persona non obligatur, sed natura; persona autem non nisi denominativè. Rursus, quæro, quare non potest peccare humanitas assumpta? respondes; quia spectat ad gubernationem Verbi, ne peccet. Quæro, quare id spectat ad gubernationem Verbi? id jam non potes probare ex hoc principio; quia alia supposita ad id obligantur; vidimus enim illa ad hoc non obligari. Da ergo istius obligationis fundamentum. Quod autem anima obligatur ad dirigendas potentias inferiores, & Pater ad filium dirigendum; Prima Instantia apud nos locum non habet. Quia illa gubernatio est intransitiva, & per illam obligatur ipsa anima, seipsam dirigere, in quantum concipitur seipsa inferior, ratione effectuum & operationum, naturâ suâ inferiorum præ spiritualibus, & rationalibus. Hinc etiam, non nisi ipsa natura humana debet seipsam dirigere; sed non videtur, cur ad illam dirigendam obligetur persona divina, quâ talis, quâ scilicet terminans? Posito etiam, quod potentia animæ sint distinctæ realiter ab eadem; quamvis anima teneatur ad istam gubernationem specialem; teneatur item Pater, respectu Filii; non tenebitur tamen suppositum. Quia illa priora, quâ talia, habent se, respectu sibi subordinatorum; vitali modo; adeoque cum jure directivo; suppositum autem, quâ tale, mortuo se modo habet in ratione terminandi; consequenter manet, quâ tale, non in linea directivi. Rursus, si anima non gubernaret inferiores potentias, non haberent principium à quo gubernarentur: cum tamen gubernari desiderent; jam autem, quamvis nullum speciale gubernium, & huic non nisi Personæ Verbi annexum, respectu humanitatis tribuatur, non inde sequitur, nullum habendum jam principium gubernandi: esset enim ipsamet humanitas, quæ se gubernat. Hinc etiam actiones filii, tunc imputantur Patri, quando filius censetur non esse emancipatus, & nondum potis sui gubernandi; potest autem gubernare seipsam humanitas.

Formatur Ratio.

PROBATUR itaq; aliter 5. Conclusio. Quia & posset peccare humanitas terminata Verbo, ut supponitur: & non posset: quia si humanitas terminata Verbo peccaret, peccaret & Verbum; Verbum peccare non potest, ut est de fide: ergo nec humanitas terminata Verbo.

*f

Sequelæ

Sequela probatur. Quia humanitas terminata à Verbo non potest quicquam operari, quin operetur Verbum; ergo etiam casu, quo humanitas terminata Verbo peccaret, peccaret & Verbum. Antecedens probatur; quia actiones sunt suppositorum, nec potest Verbum, respectu unius actionis, complere substantialiter humanitatem, respectu alius non complere; quia respectu cuiuscunque actionis, prius est esse in ordine ad se completè, adeoque esse suppositum, quàm in ordine ad aliud, quale est agere. Et siingas casum, quòd illa humanitas peccaret, sed non tribueretur hoc supposito; casum quidem incohærentem principiis etiam Philosophicis ponis; quia actiones sunt suppositorum; sed tamen jam concessibilem; in tantum enim implicat humanitatem illam peccare, in quantum sequeretur peccare tunc Verbum; & sicut amante humanitate Deum, amat Verbum, ex præcisa ratione terminandi, tanquam fundativa communicationis idiomatum; ita si per impossibile peccaret humanitas, terminata Verbo, peccaret Verbum, ex titulo ipsius illius terminationis.

RESPONDEBIS I. Deum, extra unionem hypostaticam, posse esse causam particularem permissionis peccati; ergo etiam potest esse, causa particularis permissionis peccati in humanitate.

CONTRA. Quicquid sit, de ly Particularis causa, cum permissio illa debeat potius in Deum referri ut causam primam; paritas tamen non tenebit. Quia vi permissionis, non sequitur verificatio hujus propositionis; Deus peccat, ut ostendunt alibi dicta; sequitur autem vi hujus, si humanitas terminata à Verbo peccaret, quòd etiam Verbum peccaret; nec se jam haberet merè permissivè, sed substantialiter, adeoque specialiter, complendo principium elicitivum actionis peccaminosæ. Et certè, antequam Verbum terminet naturam humanam, prævidere debet (ne cæco modo operetur) an illa humanitas sit peccatura, vel an possit peccare? & si, prævidendo, quòd sit peccatura, vel quòd posset peccare: vellet tamen terminare talem naturam Verbum, hoc ipso vellet peccare, vel vellet posse peccare, quòd Verbo implicat. Et quia peccare non potest, reddit illam naturam assumptam impeccabilem.

RESPONDEBIS 2. Impossibile est Deum peccare, extra assumptam naturam creatam, possibile tamen est Deum peccare, ratione naturæ assumptæ.

CONTRA. Quia jam non das omnem possibilem perfectionem Sanctitatis Deo, ita ut illi in nullo casu physicè reperibili conveniat, non habere sanctitatem; perfectior autem esset illa sanctitas, quam impossibile est peccare, etiam conjunctam substantialiter naturæ intellectualem creatæ.

RESPONDERI potest 3. Per multos, unio hypostatica cum fomite, vel cum errore, stare potest; nec potest dari regula universalis, cur aliqua possint convenire Verbo in humanitate, & aliquan non?

CONTRA. Regula hæc universalis haberi potest; nempe quòd in iis, quæ sunt dissona naturæ intellectuali, quæ tali, non possit communicare VERBUM, adeoque nec illa potest ponere humanitas terminata à VERBO. Vel si vis, potes dicere, quòd in iis communicare non possit VERBUM, quorum aliàs causa particularis, & cum inclinatione concurrens, aut operans, ob illorum dissonantiam, Deus esse non potest.

RESPONDETUR 4. Christum non esse primam regulam morum; & dari respectu illius deefficaces gratias.

CONTRA. Christus non est quidem regula prima morum, per identitatem; est tamen per unionem substantialem ad primam regulam; negaturque, respectu Christi, dari gratias deefficaces ad non peccandum.

RESPONDETUR 5. Potest unionem hypostaticam negare Deus, in pœnam peccati; quòd ostendit, non esse illam essentialiter impossibilem cum peccato; idque ideo, quia de ratione pœnæ est, ut pendeat à libertate infligentis illam.

CONTRA. Quamvis Deus necessariò operaretur, non apparet cur delinquentes contra se, punire non posset: consequenter, non est de ratione pœnæ, ut liberè infligatur. Deinde: potest in pœnam, negari unio hypostatica, non quæ præsupponatur habita, dum peccatur; sed habenda: & si negaretur in pœnam peccati unio, quæ supponeretur haberi, cum peccatur; hoc ipso supponeretur posse peccari cum unione: sed id à nobis non admittitur.

Punctum Difficultatis 2.

Solvuntur Objectiones.

OBJICIT I. Pontius. Voluntas Christi, ex se, ejusdem est rationis, ac nostra, ergo potest peccare sicut nostra, nisi determinetur necessariò per aliquid aliud: sed nec unio, nec aliud ita connexum cum unione determinat illam: Ergo non obstante unione, & omnibus ita necessariò connexis cum unione, poterit de potentia absoluta peccare. Subsumpta minor probatur. Unio secundum se considerata, non potest determinare ad non peccandum, nisi quatenus, ex se, esset incompatibilis cum peccato: vel quatenus, per modum causæ effectivæ, produceret actum oppositum peccato cuicunque: vel quatenus, per modum formæ, determinaret necessariò voluntatè, ad actum oppositum actui peccaminoso: nec enim plures modi excogitari possunt.

fant. Sed nullus, ex his modis, infert intentionem; quod probatur. Et imprimis, unio non est forma opposita cum peccato. Tum quia unio subiectatur in humanitate, peccatum autem in voluntate; quæ verò habent diversum subiectum, non sunt formæ incompatibiles. Tum quia non apparet ulla oppositio physica formalis, inter unionem naturæ humanæ cum Verbo, & actum, quo Christus noller mori, cum id ipsi esset præceptum. Quod autem unio illa, nec efficiat ullum actum impossibilem cum peccato, nec determinet voluntatem ad talem actum; probatur. Quia unio, quæ talis, nullum actum efficit; nec potest formaliter determinare voluntatem; cum in voluntate non subiectetur; nec necessariò proponitur per intellectum, aut percipitur à Christo.

RESPONDETUR. Voluntatem Christi, esse quidem ejusdem rationis cum nostræ; sed cum importatione unionis ad Verbum. Et quando dicimus, voluntatem Christi esse impossibilem simpliciter; non dicimus, quod ex se sit impeccabilis; est enim, quoad naturalia sua, similis nostræ, adeoque peccabilis: sed quod sit impeccabilis, ratione alicujus sibi conjuncti principii, impossibilis cum peccato. Argumento, ut proponitur, negatur Major. Fundamentum negandi ut percipiatur. Tenendum est, unionem secundum se spectatam, dupliciter spectari posse. *Primo* secundum se præcisè, sive supponas illam esse non nisi formalitatem, sive modalitatem. *Secundo* unio spectari potest terminativè, seu unà cum eo extremo, ad quod terminatur. Unio prior modo spectata habet se non nisi ut *Quo*, minus principaliter, tanquam via, & medium, ad repugnandum peccato, & fundandam ejus impossibilitatem cum extremo, quod unit; quodque per se fundat illam impossibilitatem. Unde unio spectata terminativè, & secundum extremum, quod unit, nempe ipsum Verbum, sic dicit impossibilitatem cum peccato; cujus extremi non meminit Major. Hinc illa disjunctiva falsa est: nam non ponit omnia membra.

Attendendo etiam ad ipsas probationes, protrahuntur; necdum argumenta evincunt. Nam quod attinet, An unio, sit forma opposita cum peccato? ad hoc, imprimis dici potest, illam esse oppositam ut *Quo*; hoc est, unitivam formæ oppositæ: licet non sit opposita ut *Quod*. Ex eo autem, quod unio subiectetur in natura, & peccatum in voluntate, nihil concluditur: nam duplicem unionem hypostaticam agnoscunt communiter Authores, unam receptam in anima, & aliam receptam in corpore; saltem ergo ratione illius unionis, receptæ in anima, in qua etiam recipitur peccatum, erit unio, forma impossibilis cum peccato, utpote recepta in eodem subiecto. Quod si adhuc velis di-

stinguere voluntatem ab anima: cum etiam in his principiis, actiones voluntatis recipiantur in anima, adhuc & peccatum reciperetur in anima; in qua tamen anima, supponitur esse unio hypostatica. Nec probat Pontius, quod unio non determinet, ut voluntas habeat actum oppositum cum peccato; quantumvis ponatur, quod unio hypostatica non subiectetur in voluntate: nam si unio, subiectata in humanitate, determinat Verbum, in quo non subiectatur, ad esse uniti; cur non determinabit unio voluntatem, licet non subiectetur in illa, ut eliciat actum impossibilem cum peccato?

Addo, non explicari ab objiciente quid sit istud unionem recipi in humanitate, non in voluntate, si enim identificantur potentia cum anima, quæ est humanitas incomplete, recipi eam in voluntate, est eam recipi in anima, adeoque in humanitate incomplete sumpta humanitas autem condistincta realiter à partibus non datur.

OBJICITUR 2. De potentia absoluta, poterant suspendi in Christo omnes virtutes & habitus infusi, subtrahi gratia habitualis, subtrahi visio, & cætera similia: hæc enim omnia non sunt necessariò, & essentialiter, connexa cum unione hypostatica; & non fuissent data, si non fuisset unio facta in natura intellectuali: imò, defacto unio hypostatica recepta fuit in corpore: & tamen in corpus non traxit illa bona, quo posito, non fuisset pro tunc in Christo principium operationum justarum, & bonarum: consequenter tunc Christus potuisset deficere, in quo defectu peccabilitas consistit.

RESPONDETUR. Secundum communem doctrinam, casu quo urgeret præceptum eliciendi actum supernaturalem amoris divini, & non daretur gratia ad eliciendum, non committeretur jam peccatum: quia id, quod non potest fieri, si non fiat, non inducit peccatum: ille autem actus supernaturalis non potest fieri sine gratia. Hinc si gratia non detur, & non fiat actus, non erit actus peccaminosus: consequenter nec Christus, in tali suppositione, esset jam peccaturus; quod solum in præsentī defenditur.

Independenter ab hoc principio, solvi potest obiectio; quod scilicet, quamvis auferretur à Christo gratia habitualis, aut non formaretur tunc præceptum, aut si formaretur, teneretur Deus supplere vires gratiæ, ipsa etiam persona terminans esset sufficientissimum impeditivum peccati, ne ita dicatur Verbum disobedi præcepto, & facere actionem dissonam.

OBJICITUR 3. Potest Verbum in assumpta natura mori; ergo & peccare.

RESPONDETUR. Disparitatem esse: quia mors non repugnat naturæ intellectuali, quæ tali; repugnat peccatum. Deinde, cujus causa

particularis potest Deuseffe, extra unionem, saltem in alio subjecto: illud etiam participare potest in natura assumpta: non est enim major ratio unius, quàm alterius. Hinc, quia potest esse Deus causa particularis mortis; fit, ut illi non repugnet, per communicationem idiomatum, mori. Quia verò nunquam potest esse Deus causa particularis peccati; & tamen, si humanitas assumpta peccaret, deberet esse causa particularis illius peccati: hinc fit, ut in humanitate assumpta peccare non possit.

OBJICITUR 4. Potest peccatum, saltem habituale, de potentia absoluta, stare cum visione beata; ergo & cum unione hypostatica.

RESPONDETUR. Argumentum procedere à minori ad majus viâ affirmationis, majus enim est quid, unio cum Deo personalis, quàm unio intentionalis, quæ fit per visionem. Directa disparitas est. Quia in casu antecedentis, non esset vera propositio; Deus peccat: vera autem in casu consequentis, accipiendo etiam visionem beatam secundum quod status beatitudinis est, cum illo, non potest stare peccatum, cum quo non stat status, omni felicitate completus.

OBJICITUR 5. Non est ratio, cur saltem eo modo, non possit peccare humanitas assumpta, quo peccat justus; ita scilicet, ut sicut operatione suâ malâ amittit justitiam homo; ita humanitas assumpta, operatione suâ malâ, amittat unionem hypostaticam.

RESPONDETUR. Negando id posse fieri. Ratio: quia, quando ita peccatur, ut peccato expellatur gratia: eo instanti quando primò est peccatum, primò non est gratia: non debet enim dici, ultimò esse gratia: quia aliàs, saltem in uno instanti, simul secum essent, peccatum, & gratia. Si primò tunc non est gratia, cum primò est peccatum; nihil absurdum ponitur, nec jugantur secum peccatum & gratia, quæ aliàs supponuntur coherere non posse. Jam autem, quando peccato expelleretur persona divina; vel tunc, cum verum est dicere: Primò peccatum est, verum esset dicere? primò non est persona Verbi; & sic jam non esset illud peccatum naturæ suppositæ à Verbo: de quo tamen procedit controversia, vel verum esset dicere? Ultimò est tunc Verbum terminans humanitatem: & sic jam, pro illo instanti, verum esset dicere: Deus peccat; jugarenturque secum, peccatum & Deus, quæ coherere non possunt.

Ostenditur etiam major disconnexio inter peccatum, & personam divinam, quàm inter peccatum, & gratiam. Conveniunt quidem in hoc, quia etiam peccatum non potest exceri ab anima, prout grata, sed non nisi grata ampliativè: sicut & peccatum non potest exceri ab humanitate assumpta formaliter, sed non nisi

assumptâ ampliativè, differunt tamen in hoc; quia possunt simul stare divinitus, gratia, & peccatum; non potest autem simul stare peccatum, & unio hypostatica. Quod si non admittas istam sententiam; adhuc major erit repugnantia, ratione excellentiæ formatum: ad eum modum, quo non possunt se compati, forma hominis, & spongiæ: sicut se non possunt compati, forma hominis, & simii, vel alicujus animalis, maximè accedentis ad hominem; nihilominus, major est oppositio inter formam hominis, & spongiæ: quàm inter formam hominis, & simii: eò, quòd major oppositio, non secundum solam incompatibilitatem in eodem subjecto, sed etiam secundum entitatis excellentiam, pluribus formalitatibus ab alia recedentem, pensari debeat. Cum ergo, pluribus perfectionibus, Deus pugnet cum peccato, quàm gratia; licet tam Deus, quàm gratia, cum peccato stare non possint: majorem tamen repugnantiam dicet Deus ad peccatum.

Addo cum gratia non sit suppositum, peccatum illud, non tribueretur gratiæ: quia autem actiones sunt suppositorum, peccatum illud tribui deberet Verbo terminanti humanitatem.

INSTABIS 1. Ex istis, quæ affert Aldrete disp. 71. Si, postquam humanitatis fuit unita hypostaticè Verbo, potuit ipsa esse indifferens, ad promerendam conservationem illius unionis, (poterat enim decernere Deus, ut dependenter à meritis conservaretur) & ad carendum unioni, ob defectum meriti: ergo & potuit, pro illo priori, esse indifferens ad peccandum, & non peccandum: siquidem omnino præscinditur ab unione hypostatica, quæ supponitur destruenda esse illo instanti, si merita deficient; ergo si peccaret, destrueretur illa unio, ratione peccati.

RESPONDETUR. Implicare, ex dictis, ut in pœnam peccati, pendens à Verbo, tanquam supposito, destruat unio: quia tamen posset carere unione hypostaticâ Christus, & non in pœnam peccati; cum possit illâ carere ex libero decreto Dei: ergo apparet, carentiam hanc, non involvere necessariò rationem peccati; ideo poterit illa indifferentia, ad habendam, vel non habendam unionem, admitti: sine tamen indifferentia ad peccandum, posset enim v. g. carere unione hypostaticâ, seu ejus conservatione; casu quo non poneret aliquod meritum, ex sua libertate; licet non supponatur obligatio posita à Deo, ad ponendum illud meritum, nisi fortè dicas, independentem à præcepto, obligandū Christum ad illud meritum, ex sui ipsius dilectione, ne tanto bono privetur. Quod si dicas, Deum præcipere curam conservandæ illius unionis: jam quæstio hæc, ad materiam de præcepto ferendo in Christum, spectabit.

INSTABIS 2. Non est, cur unio hypostatica, in primo instanti suæ existentia, potuerit impe-

diri per peccatum, non verò in instanti conseruationis; præcipue autem, cum in primo instanti existentia unionis, potuerit existere, simul cum unione hypostatica, potentia ad peccandum.

RESPONDETUR. Disparitatem esse. Quia in casu antecedentis, non verificatur, Deus peccat: nam cum impediatur, ne illa humanitas sit illi unita; impeditur etiam, ne communicet idioma peccantis. In casu autem consequentis, supponitur non destructa, sed destruenda unio, adhuc tamen durans; ergo communicationis idiomatum fundativa: adeoque & redditiva, ut Deus intelligatur tunc peccare, si illa humanitas peccet. Negatur autem, quod cum unione hypostatica, etiam in primo instanti, potuerit simul existere potentia ad peccandum: quia aliàs, etiam postea, posset existere. Et certè, pro primo illo instanti, verum est dicere: Nunc est unio hypostatica; ergo & fundatio communicationis idiomatum: consequenter dici posset; quod Deus nunc habeat potentiam proximam ad peccandum.

INSTAT 3. Formam præteriiisse, est quid extrinsecum, respectu hujus instantis; sicut & formam esse futuram, sed unionem hypostaticam esse futuram, non reddit naturam impeccabilem, pro hoc instanti. Ergo neque unionem hypostaticam præteriiisse, reddit naturam impeccabilem, pro hoc instanti.

RESPONDETUR. Concedo totum; sed nego, quod pro illo priori, pro quo est indifferentia merendi conseruationem unionis, vel non merendi, sit præterita unio; cum sit conseruabilis. Consequenter adhuc est; si est: hoc ipso impeditur, ne eodem, instanti sit peccatum; & quousque verum erit dicere: saltem nunc unio ultimò est; erit hæc impeditio; non erit autem, cum dicetur: Nunc primò non est.

Instantia Recentiorum.

Attingit aliqua hinc solvenda Rosmer: ex quo.

OBJICITUR 6. Peccatum actuale, & unio hypostatica, sunt duæ entitates absolutæ; non implicat autem, quasunque entitates absolutas, poni simul in eodem subiecto.

RESPONDETUR. Ex hoc titulo, quod sint duæ entitates positivæ, habetur quidem titulus aliquis coexistendi; sed adde, si cætera adsint: quæ hinc desunt. Quia vi hujus coexistentiæ sequeretur, Deum peccare, quod implicat: quia ergo hoc implicat; sequitur, ex duabus illis entitatibus positivis, secum positis, non quidem titulo entitatum positivarum, sed aliunde, coherrentiam haberi non posse.

OBJICITUR 7. Fieri potest, ut humanitas sit unita personalitati divinæ, & non possit illam reddere sanctam; ergo, in hoc casu, poterit unio

consistere cum peccato. Antecedens probatur. Subiectum, quod est capax alicujus effectus formalis, potest, per additionem alicujus conditionis, vel qualitatis, reddi incapax ejusdem. Et ita, posito, quod gratia possit simul stare cum peccato, in homine, reddit illum incapax denominationis sancti.

RESPONDETUR. Unio humanitatis cum Verbo, ut superius dictum, duplex cogitari potest; una meræ alligationis localis, specialiter factæ; & hac positâ, retineret humanitas propriam personam, peccareque posset: neque tamen tunc diceretur Deus peccare, in illa natura. *Secundò* potest esse unio simul fundativa communicationis idiomatum; si fundativa communicationis idiomatum, hoc ipso derivativa denominationum, oriundarum à Verbo, inter quas est præcipua denominatio Sancti; hinc suppositâ hac unione, non apparet, quomodo redderetur subiectum incapax denominationis, cujus cæteroqui supponitur capax. Quod attinet ad paritatem, disparitas est; quia ut sit peccatum cum gratia, nulla affertur implicancia; est autem implicancia, ne dicatur Deus peccare. Cæterum, si ponis, ita reddi humanitatem incapax sanctitatis, ut etiam eo casu, non diceretur Verbum peccare: quidquid sit de possibilitate suppositionis; jam in eo casu posset dici, quod illa humanitas possit peccare: ut in ante dictum.

INSTAT 1. Humanitas Christi, secundum se considerata, est capax, ut à gratia habituali accipiat denominationem filii adoptivi; & tamen, per unionem hypostaticam, redditur incapax hujus effectus formalis: ergo & humanitas, ex se capax, ut sit sancta, poterit reddi incapax, ut reddatur sancta; quamvis non reddatur incapax, ut uniatur Verbo. Ad eum modum, quo, si uniretur naturæ irrationali, redderet illam subsistentem, non sanctam. Id verò, quod redderet naturam incapax sanctitatis, posset esse actio productiva: quia produceret illam naturam, ex fine nunquam illam sanctificandi, hæc autem actio, cum esset complementum liberi decreti divini, volentis illam non sanctificare, ordinaretur essentialiter ad negationem sanctitatis.

RESPONDETUR. Dictum alibi, quod omne ens positivum fundet in se suas negationes; jam autem denominatio filii adoptivi, est quidem positiva, sed negans rationem filii naturalis; quæ quia habetur in Christo, hoc ipso jam non potest tribui illi ratio filii adoptivi; nihil autem simile potest ostendi, per quod reddatur humanitas aliqua assumpta à Verbo, tamen incapax sanctitatis. Instantia de natura irrationali non tenet: quia cum ex conceptu sanctitatis, & irrationalis, comparatè sumptis, sequatur incapaxitas sanctitatis in irrationali; bene sequitur, illam, licet reddatur subsistens divinè, non

*f 3 habitu-

habitudinem rationem sanctæ. Sed nihil ostendi potest, in natura rationali comparata ad sanctitatem, ut sit incapax sanctitatis. Quod attinet ad illam actionem: dico, illam implicare; quia & redderet illam humanitatem incapacem sanctitatis, ut supponitur, & non redderet: quia, & produceret humanitatem eandem specie cum præsentem, ut supponitur; & non eandem specie: quia præsens, est potens reddi sancta, illa autem non esset potens reddi sancta. Rursus, & produceret illa actio humanitatem terminabilem divinè, ut supponitur; & non produceret humanitatem terminabilem divinè: quia non produceret terminabilem sanctè, cum dicatur, illa humanitas esse incapax sanctitatis.

ADDO. Potest quidem esse liberum Dei decretum, quod decernat, ut hæc natura non sanctificetur; sed non potest esse liberum decretum Dei, ne possit sanctificari. Quia liberum Dei decretum non evertit capacitates, essentialiter innexas entibus; est autem in homine capacitas sanctitatis, quia capacitas noscendi mali, & illi, ex notitia, resistendi, dicit item capacitatem noscendi honestum, & ex illa notitia, appetendi illud, cum Dei gratia; adeoque dicit capacitatem ad esse Sancti. Et quamvis poneretur decretum, de non sanctificanda illa humanitate; non sequeretur, posse formari decretum, de illa desanctificanda; vi cuius desanctificationis, deberet sequi, quod Deus peccet.

INSTAT 2. Saltem est possibilis, alia specie natura rationalis, incapax sanctificationis, licet capax unionis hypostaticæ, & si foret complementum, liberi decreti ex fine procedentis, nullam creaturam sanctificandi; hæc foret essentialiter insanctificabilis.

RESPONDETUR. Posito, quod sit possibile intellectivum sine volitivo; sequitur, hoc ipso fore illam incapacem sanctificationis: quia sanctitas trahit nolitivum mali, volitivum boni. Sed eo casu, nec illa humanitas peccare posset, adeoque nec peccatum tunc stare, cum unionem hypostaticam. Caterum, ut sit creatura capax volendi bonum, & tamen incapax sanctitatis, implicat: quia ipsum esse capax volendi bonum, est esse capax sanctitatis: & si est capax sanctitatis creatæ, cur non & increatæ? & sicut, si ex capax personæ creatæ, infertur capacitas personæ increatæ; ita quia est capax sanctitatis creatæ, rectè infertur capacitas sanctitatis increatæ. Quanquam, si quis poneret, quod sit possibilis creatura intellectualis, divinè non personabilis; posset etiam admitti, quod sit possibilis creatura, divinè non sanctificabilis; salvo tamen quocunque eventu possibili: quod scilicet in nullo illorum dici posset, Deus peccare.

INSTAT 3. Possibile est peccatum, naturam suam irremissibile, quo posito, quare illa natura

non poterit uniri Verbo, & reddi subsistens, quin reddatur Sancta?

RESPONDETUR. Negatum alibi, peccatum naturam suam irremissibile. Si verò daretur; hoc ipso illa creatura redderetur inassumptibilis, ex accidenti, à Deo; quia hoc ipso denominaretur Deus peccare.

Punctum Difficultatis 3.

Potuitne Verbum assumere humanitatem, quæ peccavit?

Juxta multiplices formabiles sensus procedunt asserta.

ASSERO 1. Humanitatem assumptam formaliter talem, non potuisse unquam contineri in voluntate Adami; consequenter nec assumi cum tali peccato.

RATIO. Humanitas assumpta, formaliter accepta, dicit naturam humanam & personam divinam; sed sic sumpta non poterat contineri in voluntate Adami: quia alias illud peccatum, quod profectum ab humanitate assumpta, traheret secum, quod Deus peccaret, id autem absurdum est.

ASSERO 2. Humanitatem acceptam materialiter, seu prout nondum assumptam, potuisse includi in voluntate Adami, & sic inclusam assumi.

RATIO. Quia id non implicat; nec eo casu sequeretur, Deum peccare: quia pro eo signo, non supponeretur persona divina, terminans naturam humanam; consequenter nec illa actio peccaminosa, diceretur esse actio hujus suppositi.

ASSERO 3. Humanitatem, quæ in ante actum peccavit, potuisse à Verbo assumi, deleto peccato commissio. Ita Suar. disp. 13. Sect. 2. circa finem, Lugo, Amicus, & alii.

RATIO. Tum quia id non implicat. Tum quia, non posset, per communicationem idiomatum, dici Deus peccasse, quod probatur: quia communicatio idiomatum fundatur in unionem, & rationem actionum, ab illa persona, sub ratione termini, pendentium: actiones enim sunt suppositorum. Sed illa actio peccaminosa non esset hujus suppositi; quia cum illa actio peccaminosa fiebat, non erat hoc suppositum. Tum quia non implicat contradictionem rationes, quæ moveant divinam voluntatem, ad talem eventum. Et sicut datæ sunt rationes, inductivæ voluntatis divinæ, ut assumeret carnem; & quidem ex majoribus, seu avis, & a tavis peccato infectis; cum potuisset sine talibus majoribus illam assumere, etiam supposito, quod vellet fieri homo; ita poterat moveri, ut talem humanitatem peccatricem assumeret, deleto peccato; licet assumpserit defacto eam, quæ nunquam peccavit.

DICES

DICES 1. adhuc eo casu, verum esset dicere, Deum peccasse; quia verus est hic expositorius: hic homo peccavit: hic homo est Deus: Ergo Deus peccavit.

RESPONDETUR. Non esse hunc legitimum expositorem; continet enim quatuor terminos: primus est; hic homo, qui supponit, vel tantum pro humanitate individua, vel pro humanitate quæ erat terminata à personalitate propria. Secundus terminus est; peccavit. Tertius terminus est: Hic homo, qui jam supponit pro humanitate terminata à persona divina. Quartus terminus erit; Deus.

INSTABIS ex Vasq. una humanitas, in duobus suppositis, non constituit duos homines, sed unum: Ergo erit verum dicere: hic homo peccavit: & tamen hic homo Deus est.

RESPONDETUR. Una humanitas, in duobus suppositis, non constituit quidem duos homines: constituit tamen duas acceptabilitates diversas, hominis ejusdem; adeoque habebitur fundamentum, factæ ostensionis quatuor terminorum.

DICES 2. ex Vasq. Ponamus à Joanne genitum esse Petrum: ponamus Petri humanitatem assumptam esse à VERBO; verè tunc dicetur Verbum: filius Joannis: Ergo etiam dicetur verè peccasse, propter peccatum, ab hac humanitate, in alio supposito, commissum.

RESPONDETUR. Negando antecedens. Quia pro instanti generationis Petri, factæ à Joanne, natura Petri non erat Deus: Ergo nec genuit Deum Joannes: Ergo nec Deus est filius Joannis. Vide S. Thomam q. 35. a. 4. ubi dicit: *Non fuisse futuram Matrem Dei Beatissimam; sit tunc, cum generabat humanitatem, non fuisset illa humanitas terminata à Persona VERBI.*

DICES 3. Implicat naturam humanam, etiam post dissolutam unionem, peccare: Ergo implicabit eandem peccasse, ante unionem cum VERBO.

RESPONDETUR. Negando antecedens: neque videtur in hoc ulla implicancia.

DICES 4. cum Esparza q. 11. oppositum sentiente. Voluntas perfectè intentiva finis (qualis est imprimis divina) disponit media, prout expedit, ad convenientem, ac decentem executionem talis finis; pertinet autem ad convenientem ac decentem executionem Incarnationis, & existentie Christi, ut natura aliquando assumendo à Verbo, nunquam peccet antecederet, tamen si præxisteret sejuncta ab illo. Ex quo etiam principio urgetur, Beatissimam debuisse esse immunem ab omni mortali, & veniali.

RESPONDETUR. Hæc ratio est congruentia: & indubiè congruebat, ne talem humanitatem Verbum assumeret. Sed sicut non repugnabat, Beatissimam immaculatè non concipi;

aliàs nec redemptione indigeret, nec in hoc favore Dei esset experta: ita nec repugnabit, humanitatem quæ in ante peccavit, assumi. Porro convenientiæ sunt duplicis generis: quædam tales, quæ libero dominio divino non subjacent: & ita convenit, ne Deus quidquam mali & disordinati operetur: convenit item, ut finem, quæ talem, velit non sine mediis. Quædam autem convenientiæ subsunt libero Dei dominio, & dispositioni: qualis est convenientia Incarnationis, convenientia immaculatæ conceptionis, & in præsentem, convenientia, ne humanitas assumatur, quæ in ante peccavit. Taxa autem distinguendi has convenientias, est: quod hæc posterioris ordinis, sint illæ, quibus si non fiat satis, non sequitur implicancia; omne enim, quod non implicat, subest libero Dei dominio: quia autem etiam non implicat talis assumptio; ideo convenientia, ut ita fiat assumptio, adhuc subest libero Dei decreto.

DICES 5. cum eodem. Peccatum semel commissum, est exprobrabile committenti, per totam æternitatem, eademque est causa & materia eternæ humiliationis, & minoris honoris, quam si innocens permansisset.

RESPONDETUR. Cum committens illud peccatum, non esset Christus, non esset illud peccatum exprobrabile Christo; hoc tantum esset verificabile; Natura, quam assumpsisti, peccarat. Sed nego implicare, ut natura cum tali humiliatione, accedentibus altis Dei consiliis, assumatur: & sicut defacto assumpsit naturam, cui exprobrari potest; Tu descendisti ex his, qui sunt in inferno, & blasphemant Deum; nec id dedecet Verbum: ita nec illud, de quo quæstio, dedecet, dedecentiæ essentialiter impeditivâ, ne fiat. Deinde, tenet Esparza, quod humanitas dimissa, possit peccare: nec illa exprobratio: (Habes humanitatem, quam si dimitteres, faceret hoc, vel illud) fundat in assumptibilitatem humanitatis, postea peccaturæ; ita nec fundabit in assumptibilitatem humanitatis, quæ antea peccavit. Et licet peccatum, quatenus futurum, non fundet præsentem exprobrabilitatem, fundat tamen futuram: licet item non fundet præsentem vim demeritoriam: fundat nihilominus futuram: & tamen hoc non obstante, potest assumi humanitas postea peccatura? Ergo etiam, cum non fundet peccatum commissum præsentem indignitatem, vel vim demeritoriam, sed tantum pro præterito; poterit adhuc assumi: præcipuè autem, quia rationalis exprobratio est, ratione præsentis, physicè vel moraliter, turpitudinis; hæc autem in Christo, tunc non haberet locum.

DICES 6. ex iis, quæ affert Aldrete disp. 72. Sect. 6. Quia licet forma, antequam existat, non habeat effectum suum formalem; tamen cum existit, potest habere omnem illam ex-

gentiam, nimirum divini decreti, impediens illum concursum ad actum pravam; & potest, ad hunc effectum, reddendi humanitatem im-peccabilem, existere moraliter unio hypostati-ca, quamvis non existat physicè.

RESPONDETUR. Concedendo, quod unio hypostatica, etiam antequam existat, possit ha-bere rationem exigivi moraliter; sed nego: quod necessariò & indispensabiliter id exigat.

INSTABIS. Deus prævidens naturam unio-nis hypostaticæ, determinatur ex vi hujus scien-tiæ, ne habeat decretum, dandi postea humani-tati huic unionem, & permittendi peccatum il-lius, pro tempore antecedenti.

RESPONDETUR. Posse quidem Deum præ-informatum illâ scientiâ, determinare se ad hoc; congruitque, ut se determinet. Sed nego, quod necessiteretur ad hoc Deus; & quod unio illa in-dispensabiliter id exigat, exigentiâ illâ mo-rali.

DICES 7. Si quæ esset pro opposito ratio, ea esset vel maximè: quia ad præteritum non est physica exigentia.

RESPONDETUR. Negando ideo; sed quia id non repugnat: & quia, non sequeretur veri-ficatio hujus propositionis: Deus peccavit.

ASSERO 4. *Non posse assumi humanitatem, quæ antea peccavit, non deleto peccato.* Ita omnes, qui agnoscunt oppositionem peccati, cum unio-ne hypostatica.

RATIO 1. ex Lugo: quia cum summa sancti-tate, opponitur non minùs habituale, quàm ac-tuale peccatum.

RESPONDERI potest. Cum summa sancti-tate, repugnare tam actuale, quàm habituale peccatum, ab eodem supposito profectum; sed quod repugnet, cum summa sanctitate, pecca-tum habituale, profectum à supposito alio: id non probat Lugo.

RATIO 2. ex Amico. Sanctitas creata pu-gnat cum habituali, & actuali peccato: Ergo & sanctitas increata.

RESPONDERI potest: non demonstrari an-tecedens, ut alibi visum.

RATIO 3. ejusdem. Quia scilicet, quæ ratio obligat VERBUM, ad non permittendum ul-lum actuale peccatum, in natura assumpta, ea-dem obligat, ad non admittendum ullum habi-tuale: quâ enim ratione, actuale imputaretur VERBO, illud non impediens; eadem ratione imputaretur Verbo, illud in sua natura admit-tenti: cum non minùs teneatur VERBUM, maculam habitualement, quam actualem, in sua natura impedire.

RESPONDERI potest: hoc ipsum probari de-buisse; æquè teneri VERBUM, ad impediendum habituale peccatum, ab alio supposito fac-tum, ac actuale peccatum. Præcipue, quia nisi Verbum impediret actuale peccatum, deberet habere in illud influxum suppositi, qui influxus,

in habituale, ab alio supposito factum, non o-stenditur: deinde illa specialis gubernatio, quam respicit hoc argumentum, alibi impu-gnata.

RATIO 4. asserti posset esse. Quia scil. non esset in summo genere sanctitatis, sanctitas divi-na; major enim esset sanctitas, quæ etiam cum habituali peccato stare non posset. Hæc ratio cæteris est probabilior, sed habet contra se in-stantias. Hinc illustrari deberet. Nam major est sanctitas, quæ etiam cum fomite, cum vicio-sis habitibus, aliisque hujusmodi, stare non pos-set; haberet enim hoc, quod præsens sanctitas, & insuper quod non exigit, per multos, sancti-tas Dei præsens. Et tamen hoc non obstat sum-mæ sanctitati Dei; quæ per multos hoc argu-mento utentes, potest stare cum fomite, & vi-tiosis habitibus.

RATIO 5. asserti est. Quia peccatum habi-tuale (quantum ad præsens) consistit in duobus; in actu, qui præterit; & in non retractatione. Porro ad VERBUM, illud peccatum, secun-dum quod merè dicit actum, qui præterit, ni-hil spectaret: supponitur enim ille actus, factus ante assumptam humanitatem. In quantum etiam dicit non retractationem; ista non retra-ctatio, vel est omisio actus mera, vel est actus nolendi retractare: in quantum dicit meram omissionem actus retractandi, potest stare cum unione hypostatica. Ratio: quia in principiis nostris, omisio pura non est peccaminosa; pot-est enim contingere in amentibus, & dormien-tibus. Quod autem attinet ad ipsum actum no-lendi retractare: cum illo, non potest stare u-nio hypostatica. Ratio: quia deberet jam, in illum actum influere specialiter, ipsum Verbum; nam etiam nolitiones sunt suppositi: quia tamen posita etiam purâ nolitione retractandi, modò præterierit actio peccaminosa, manet adhuc peccatum habituale, tanquam præsens morali-ter; ut notum est, ex dictis in materia de pecca-to habituali; hinc jam per communicationem idiomatum, deberet dici Deus peccator habi-tualis: implicat autem, Deum dici ullo modo peccatorem.

DICES. Vi hujus asserti sequi, quod, quam-vis fuerit jam retractatum peccatum, & dele-tum, non possit tamen talis natura assumi; con-tra dicta supra: Nam, etiam deleto peccato, est præsens verificativum, hujus propositionis: *Natura hæc humana peccavit*: Ergo per commu-nicationem idiomatum, sequetur, quod Deus peccaverit; tam autem est impossibile, Deum peccare, quàm peccavisse. Sequela probatur. Ideo solùm repugnat peccatum habituale, quia infert sui præsentiam; sed etiam verificativum hujus propositionis, natura humana peccavit, infert sui præsentiam: Ergo.

RESPONDETUR. Dari præsens verificati-vum hujus propositionis, natura humana pec-cavit,

cavit, sed non quomodocunque: sed peccavit ante unionem hypostaticam. Si autem verificativum ita restrictum habetur, quod peccavit ante unionem hypostaticam; non potest fieri communicatio idiomatum, quod in presenti peccet, vel peccaverit Verbum; cum ipsum verificativum sit in presenti, sed non pro presenti. Imò ipsum ly, *in ante peccavit*, excludit communicationem idiomatum: cum præcedat suppositionem unionis. Unde illud, *ante unionem*, idem significat, ac si diceretur, *antequam posset fundari communicatio idiomatum*. In hoc tamen est communicatio idiomatum; quia verum esset dicere, assumpsit naturam Verbum, quæ peccavit: verificativum enim illius propositionis præsens, & pro presenti habetur.

ASSERO 5. *Casu, quo per impossibile, uniretur substantia divina, naturæ, non delecto peccato habituali, non posset dici Deus peccasse, præcisè ratione actionis peccaminosæ, quæ præterit.*

RATIO. Quia non habetur, pro illa differentia, fundativum communicationis idiomatum, unio per se.

DICES. Unde ergo oriretur, ut diceretur tunc, *Deus peccavit*?

RESPONDETUR. Oriretur ex morali præsentia peccati, non autem ex præciso Præteritis, illius.

Punctum Difficultatis 4.

Posito, quod substantia increata uniretur naturæ humane, mediâ substantiâ creatâ, tene- retur impeccabilitas?

ASSERT Lugo hic Sect. 2. & Amicus Sect. 1. num. 24. Negat Ragusa apud Lugo.

ASSERO 1. *Impossibile esse; ut substantia Verbi uniretur, mediante substantiâ creatâ, naturæ humane.*

RATIO asserti petatur ex dictis in Metaphysica, ubi de substantia.

ASSERO 2. *Supposito, quod fieret unio illa substantiæ increatæ, ad naturam creatam, mediante substantiâ creatâ, peccatum naturæ humane, si per possibile vel impossibile, fieret à natura, prout terminatâ persona creata, non tribueretur persona increata, tanquam causæ speciali.* Et secundum hoc assertum convenio cum Ragusa.

RATIO 1. asserti est. Quia imprimis, principale fundamentum, quo oppositum probari posset, nullum est: principale enim fundamentum est, in hoc expositorio, quem putat esse verum, & rem convincentem Lugo, cum tamen non concludat. Est autem talis: Deus est hic homo; sed hic homo est peccans. Ergo Deus est peccans. Quod hic expositorius non concludat, ratio imprimis est: quia constat quatuor terminis, primus est ly Deus, secundus ly hic homo, quatenus supponit hic pro humanitate,

prout terminata personâ VERBI; aliâs si supponeret pro humanitate, prout terminatâ personâ hominis, falsa esset propositio: tertius terminus est ly hic homo, quatenus supponit pro natura prout terminatâ, à persona humana: quartus terminus est, hic peccans. Ratio præterea est: quia si in propositione, Deus est hic homo, non sumis naturam, prout terminatâ personâ increatâ; falsa est propositio. Si item in minori, ly hic homo, non sumas pro natura, prout terminatâ personâ creatâ; falsa erit minor; porro expositivus non convincit, qui alterutram ex præmissis habet falsam.

RATIO 2. asserti est: quia communicatio idiomatum, secundum quam, dictum aliquid de uno, in ratione agendi, possit verificari de alio, in ratione agendi, fundatur in substantiali unione: secundum quam sequitur, ut actio sit suppositi; quod supponit Lugo, qui substantialem unionem non admittit, sine substantiali incomplectione aliûs: & supponit, quod hæc incomplectio substantialis, respectu personæ divinæ, in natura creata, non possit esse, nisi in negatione substantiæ propriæ. Sed eo casu, non esset substantialis unio, fundans, ut actio sit suppositi hujus: Ergo tunc non erit communicatio idiomatum: Ergo nec peccante naturâ terminatâ à personâ divina, si simul terminetur à personâ creata, poterit dici peccans Deus: deberet enim dici peccans, ratione communicationis idiomatum.

RATIO 3. est. Posito, quod penetrarent se Petrus & Paulus, alligaretq; illos Deus in ordine ad inseparabilitatem realem; actio Petri non esset actio Pauli: sed illa unio foret per accidens: Ergo, & in presenti idem dicendum. *Neque valet, si dicas:* substantiâ Pauli non terminaretur natura Patri, consequenter nec operationes Petri tribui possent Paulo: non, inquâ, valet, si id dicas; quia uniri mediâ substantiâ, est non posse tribuere modum subsistendi personalem, personalitate divinâ: ut suppono ex communi doctrina. Consequenter non posset adhuc operatio humanitatis, tribui substantiæ divinæ. Si tamen, per impossibile, substantialiter unirentur: non posset tunc etiam illa persona creata peccare. Ratio: quia hoc ipso peccaret persona increata, per communicationem idiomatum.

DICES 1. cum Lugo. Eadem inconvenientia sequerentur, in dicto casu, quæ, si humanitas assumpta, & solo VERBO terminata, peccaret.

RESPONDETUR. Quod non quia in casu asserti, non esset communicatio ulla idiomatum; ratione tamen ejus, omnia inconvenientia sequerentur.

DICES 2. cum eodem. Licet tunc non uniretur immediatè humanitati, aliquid divinum; adhuc humanitas illa pertineret intrinsecè ad illam

illam personam, quæ simul esset Deus, & homo: quare ille homo, tunc esset Deus; & consequenter illi homini, deberetur cultus latræ, & cætera similia: Ergo etiam, illa humanitas haberet omnimodam repugnantiam, cum peccato: quia, sicut summa dignitas divina communicat, illi humanitati, summam excellentiam; sic & infinita sanctitas, summam excellentiam.

RESPONDETUR. Personam Verbi comparari eo casu posse, vel ad naturam humanam, vel ad personam: comparata ad naturam, non communicat illi summam excellentiam: quia hæc fundatur in unione substantiali, quæ tunc non esset: comparata etiam ad illam personam, non communicaret illi ullam excellentiam: quia etiam cum illa, non unitur substantialiter. Nego etiam in forma maiorem. Distingui quoque posset illa propositio: Humanitas hæc pertinet intrinsecè ad illam personam, intrinsecitate unionis substantialis, adeoque fundantis communicationem idiomatum: Nego; intrinsecitate, quæ non sit unio substantialis, concedo.

DICES 3. cum Amico. Eo casu, faceret illam humanitatem suam Verbum, saltem accidentaliter: Ergo contraheret debitum, illam humanitatem, in omnibus suis actionibus, regendi. Sicut non solum habet naturale debitum animus rationalis, regendi corpus sibi unitum substantialiter; sed etiam habet debitum dominus, gubernandi suum servum, mediâ conjunctione morali, accidentaliter tantum unitum.

RESPONDETUR. Sicut accidentaliter est unitum VERBUM, ita etiam accidentaliter acquirit debitum regendi; consequenter potest non regere. Nec valet paritas allata. Quia illam obligationem peculiarem in Verbo, secundum quam, actio illius humanitatis posset tribui VERBO, non potest aliud fundare quidquam, nisi substantialis unio; ad quam fundandam, in moralibus, non est necesse haberi substantialem unionem. Quod autem ad fundandum, ut particulariter hæc operatio censeatur esse Christi, non sufficiat aliud, nisi substantialis unio, ratio est: quia illa directio humanitatis est intransitiva, & ut supra dixi, non in alio consistens, quam consistat directio, facta à persona creata, respectu suæ naturæ; quæ directio est intransitiva, & sistens in unione sola personæ, cum natura.

ASSERO 3. Posito, quod Subsistentia increata terminaret naturam humanam, mediante personâ creatâ, dignius sentit de sanctitate Dei, qui etiam eo casu, dicit impossibile esse peccatum.

RATIO, quia ostendit maiorem oppositionem sanctitatis illius, cum peccato. Et sicut lux, non tantum immediate transmissa per aërem, illuminat domum, & expellit tenebras: sed etiam mediante vitro, & crysallo; sic etiam lux

sanctitatis potest, mediante subsistentiâ creata, pellere tenebras peccati. Et certè, si concedatur sanctitati divinæ maxima oppositio cum peccato, & talis, qualis est inter lucem & tenebras; etiam mediatum esse divinum, erit mediatum non esse peccati; nihil autem nos revocat, à tali oppositione cum peccato, Sanctitati divinæ concedenda. Unde incompossibilitas peccati, cum illo toto, non oritur ex eo, quod debeat dici, *Deus peccans*; sed ex eo, quia conveniens est, ut expellatur peccatum, suppositâ talium.

Punctum Difficultatis 5.

De aliis Impeccabilitatem concernentibus.

QUÆRES I. An unio hypostatica stare possit cum fomite? Nomine fomitis duo intelligi possunt. Fomes in actu primo, & per modum potentiae, & Fomes in actu secundo, & quasi exercitium illius actus primi. Fomes in actu primo, nihil aliud est, nisi ipse appetitus sensitivus, inclinans ad bonum sensibile, natum prævertere usum rationis. Fomes autem in actu secundo, est actio appetitus sensitivi, prævertens usum rationis, inclinans ad bonum sensibile. Rursus hoc ipsum prævertere rationem, dupliciter contingere potest; vel prævertendo eam per ordinem ad objectum dissonum rationi, vel prævertendo nonnisi simpliciter ad objectum sensibile. In omnibus his suppositionibus resolvitur debet difficultas.

ASSERO I. Non implicat, ut in natura assumpta, detur actus appetitus sensitivi, circa objectum sensibile non dissonum naturæ intellectuâli, prævertens rationem.

RATIO est. Tum quia potest Deus præterminare ad talem actum, adeoque esse causâ, illius actus, particularis: Ergo stare poterit ille actus cum unione hypostatica. Si enim potest Deus esse causâ particularis, talis actus, extra unionem; poterit esse, etiam positâ unione. Tum quia, si talis actus repugnaret, repugnaret vel ex ratione sua generica, vel ex ratione sua speciali, in quantum scilicet poneretur à natura rationali; sed neutra ex his ratione repugnat VERBO; non primâ: quia aliàs VERBUM non potuisset assumere naturam bruti alicuius; in illo enim actiones illæ, nec attendissent, nec attendere potuissent, ad dictamen rationis, utpote bruto impossibilis; non etiam ex ratione hac, quod illæ actiones fierent in natura rationali: quia nulla est oppositio cum natura rationali, si potentia, nata ponere non rationales actus, operetur secundum eam vim naturalem operandi, quam habet; sicut nulla est oppositio cum natura rationali, si calor manû calefaciat aliam manum, prævertendo imperium rationis.

Neq.

Neg. valet, si dicas: ignem non esse subiectum dominio rationis, atque adeo, si agat secundum naturam, prævertendo omne dominium rationis, nihil erit inconveniens; jam autem appetitus sensitivus est subiectus dominio rationis: *Non, inquam, valet, si id dicas;* nam imprimis, non est ex natura sua dissonum creaturæ rationali, ne appetitus sensitivus illi subdatur, in ordine præcipue ad objectum non dissonum rationi; & quamvis non possit appetitus discernere, quid sit dissonum rationi, quid non? posito tamen, quod à Deo talis crearetur, qui sine discretione, ex sua natura, non nisi ad hoc objectum inclinaret, quod Deus novit non esse dissonum rationi: non apparet, quomodo ille appetitus, secundum naturam suam operans, aliunde esset dissonus rationi? Et sicut servus potest habere operationes aliquas, quæ servitutem non patiuntur, illasque exercendo, nihil contrarium facit domino; sic etiam potest habere appetitus operationes, quæ subjectionem ad rationem non patiuntur: easque exercendo, non faciat quidquam dissonum naturæ intellectuali.

Neg. valet si dicas ultra: quod saltem periculum habuisset Christus, ne ille appetitus, prævertendo rationem circa objecta aliqua, præverteret etiam circa objecta dissona. *Non, inquam, valet;* quia quamvis Christus habeat liberam voluntatem; periculum tamen proximum non habuit, etiam peccaminose agendi; sic & in præfenti; deinde, ab illo appetitu, nunquam, circa objecta per se dissona rationi, prævertente usum rationis, non est majus periculum, quam à tentationibus, quales habuisse describitur Christus; & tamen, hoc non obstante, dicitur Christus tentatus.

ASSERO 2. *Defacto tales actus non fuerunt in Christo.* Hoc assertum est commune.

RATIO, quia est id secundum dignitatem, & exaltationem Christi.

ASSERO 3. *Impossibile est, ut Christus habuerit actus appetitus sensitivi, prævertentes rationem, circa objecta dissona rationi.*

RATIO est. Tum quia id asserendo, dignius sentietur de Dei sanctitate, ea, quæ dicunt oppositionem cum natura rationali, longissime à se femovente. Tum quia probabilis est, Deum, extra unionem, non posse esse causam particularem talis motus: Ergo nec supposita unionem. Tum quia, ut urgebatur in materia de fide, ubi: An Deus possit infundere habitum erroris? etiam talia conveniunt in ratione communi peccati, nempe quod sint dissona rationi naturali: adeoque in ratione, non componibilia, cum persona divina.

DICES I. cum Lugo. In illis actionibus, esse tantum malitiam objectivam; malitia autem objectiva, non est culpa, nec peccatum ullo modo.

RESPONDETUR. In illis actionibus non est culpa peccati Theologici: est tamen culpa,

hoc est habetur ratio ultima objectiva ipsius culpæ.

DICES 2. Potest aliquis accipere, cum merito, usuras, putando id licitum; occidere item amicum, putando hostem reipub.

RESPONDETUR. Cum non sit dissonum naturæ intellectuali, occidere amicum, qui putatur hostis &c. ideo antecedens non procedit contra nos.

DICES. Non repugnat, ut humanitas assumpta ægroter, & incidat in amentiam &c. Ergo etiam potest habere illos actus appetitus sensitivi.

RESPONDETUR. Negando consequentiam; quia hæc omnia non sunt dissona naturæ intellectuali, in tali statu.

QUÆRES 2. *An unio hypostatica possit stare cum habitibus vitiosis?*

Illos non potuisse manere in natura assumpta, etiam de potentia absoluta, asserit Suar. & Amicus num. 41. potuisse autem illos manere, asserit Vasq. & consentit Lugo num. 53.

ASSERO I. *Habitus vitiosum, secundum quod vitiosus est, impossibilem fuisse in Christo:* est assertum, cui etiam consentit Lugo.

RATIO est. Quia impossibilis est in illo habitus vitiosus, in quo est impossibilis facilitas operandi vitiose: in eo autem est impossibilis facilitas operandi vitiose, in quo impossibilis est operatio vitiosa; facilitas enim operandi supponit, posse operari.

ASSERO 2. *Habitus vitiosum materialiter acceptum, pro sola qualitate, vel ut alii volunt pro solis speciebus coordinatis, non implicare contradictionem in Christo.*

RATIO est. Tum quia habitus vitiosus potest esse causa particularis Deus, non quidem ponendo, sed saltem v.g. transferendo illum à subiecto: non enim implicat contradictionem, ut v.g. habitum vitiosum Petri, Deus tollat à Petro, & uniat illum lapidi; quo casu, Deus illius habitus erit causa particularis. Tum quia habitus vitiosus, quæ talis, non reddit creaturam ingratam Deo. Tum quia idem habitus non denominat vitiosum: nam potest aliquis habere intentos habitus vitiosos, quos vincit, & non denominari vitiosus.

RESPONDEBIS I. Disparitatem esse; quia habitus ille positus in lapide, cum non inveniat subiectum capax, non mirum, quod in illo, possit esse Deus ejusdem habitus causa particularis; jam autem positus in natura humana, cum sit in subiecto capaci; fit, ut ejus causa particularis non possit esse Deus, consequenter nec Verbum.

CONTRA. Quod est incapacitas naturalis in lapide, hoc est incapacitas vitiose agendi, proveniens ab extrinseco, in natura humana assumpta: præcipue verò, quia habitus est qualitas mortua quodammodo, nec hoc ipso redditur sub-

subjectum Deo inuisum, quia est in subjecto; cum sit etiam cum gratia.

RESPONDEBIS 2. Habitus concurrunt in genere causæ formalis, ad hocq; requirit solam unionem: Ergo si uniatur humanitati, inclinabit illam.

CONTRA. Respondi ad hoc, in Tractatu de Habitibus; ubi dixi, concursus habitus, in genere causæ formalis, non esse talem, qualis est albedinis ad constituendum album: sed illum exerceri, non nisi positâ propositione objecti, & motivis, ad illud; quibus positis, voluntas illa est in actu se movendi, ad illumq; actum faciliat, inclinât, & impellit habitus, ut illum actum habeat voluntas: quod quia in Christo non dabatur, nec dari potuit; fit, ut ille habitus in Christo, ut dixi asserto primo, non potuerit habere rationem formaliter vitiosi.

DICES 1. Major esset Sanctitas Verbi, quæ nec materialiter acceptos habitus compati posset.

RESPONDETUR. Negando quod assumitur; quia Sanctitati non repugnat, nisi habitus vitiosus, quæ talis; non verò repugnat habitus materialiter acceptus.

DICES 2. cum Amico. VERBUM, eo ipso, quia assumit naturam, naturali debito, illam tenetur emundare, ab omni eo, quod cum ratione habet moralem oppositionem; atque adeo emundare etiam ab habitibus.

RESPONDETUR. Habitus, quæ vitiosi sunt, habere moralem oppositionem cum natura intellectuali; sed non quæ qualitates sunt.

DICES 3. Homo tenetur hos habitus expellere à se, si possit: Ergo & VERBUM tenebitur, cum possit.

RESPONDETUR. Cum homo non possit facere, ut habitus in se non habeant rationem formaliter vitiosorum: fit ut teneatur ad illos expellendos: & sub hac formalitate, tenetur illos Verbum depellere; quia verò materialiter accepti, non dicunt ullam oppositionem cum natura rationali; fit, ut stent cum unionem: & si potest Deus esse illorum causa specialis, servando illos in lapide; potest esse, etiam in natura assumpta, illorum causa specialis.

ASSERO 3. Absolutè tamen loquendo, Habitus tales non possunt esse in Christo.

RATIO: quia, esse illos non quæ formaliter vitiosos, sed materialiter non nisi spectatos, sunt merè formalitates non nisi intellectus; in re autem, illi sunt habitus dicentes essentialem ordinem ad vitia: Ergo, si quæ vitiosi, non possunt esse in Christo, quæ qualitates non possunt esse in Christo.

QUÆRES 3. An cum unionem hypostaticam possit stare obligatio ad poenam pro peccatis, v. g. ante assumptionem commissis?

Aliqui censent, posse manere reatum poenæ temporalis; ita Suar. Lugo: negat tamen uter-

que, posse manere in Christo reatum poenæ æternæ. Non posse autem manere in humanitate reatum, etiam poenæ temporalis, docet Vasq. & Amicus num. 59.

QUÆSTIO III.

De Libertate Christi.

PRÆMITTO 1. In hac materia, punctum difficultatis in hoc esse. Supponimus Christum fuisse liberum. Tum quia Isaia 53. dicitur: *Ob-latus est, quia ipse voluit*; & Christus hoc idem de se testatur Joan. 10. *Habeo potestatem ponendi animam meam*. Tum quia, si Christus non est liber, non est meritis; quia meritum libertatem supponit: meritis autem est nobis, ut ex Scriptura definit Tridentinum, Sess. 6. c. 7. ubi Christus appellat causam meritoriam nostræ justificationis. Tum quia, ut argumentatur Maximus, in disputatione cum Pyrrho, apud Petavium tom. 4. lib. 9. cap. 8. num. 4. voluntatem liberam habuit Adamus: Ergo illam Christus assumere debuit: quia aliàs illam non curasset. Quoniam, inquit, quod non est assumptum, non est curatum. Quod ulterius idem Maximus confirmat: quia libertas humana est opus Dei in natura humana: Ergo, in illa assumenda, relinqui non debuit; quia vel opus suum damnare, vel ei salutem invidere putaretur Verbum, si illam non assumpsisset. Idem sentit Damascenus apud eundem. Ambrosius lib. 2. de fide cap. 4. & clarè Amphilo-chius in Epist. ad Pancharium Diaconum, ubi Christum libero arbitrio prædicitum dicit, & ab omni necessitate liberum. Si autem Christus est liber: quomodo impeccabilis: idque ex eo; quia Christum esse liberum, est esse indifferentem ad utrumlibet, si est indifferens ad utrumlibet, poterat urgente obligatione agere, vel non agere bonum; si poterat non agere bonum, poterat peccare: si poterat peccare, ergo non erat impeccabilis; cuius oppositum vidimus. Unde, est hic dilemma difficultatis. Non poterat peccare Christus: Ergo non erat liber. Poterat peccare: Ergo non erat impeccabilis.

PRÆMITTO 2. Duplex generis actiones præ oculis haberi, in salvanda libertate Christi, & ejus impeccabilitate. Imò actiones, quæ etiam erant illi communes, cum quacumque rationali creatura: ut non odisse Deum, colere illum: &c. 2dæ actiones, quæ specialiter Christum concernebant; ut mori pro mundo.

PRÆMITTO 3. Plures esse modos salvandi libertatem Christi; ut videre est apud Amicum disp. 15. Sect. 3. qui recenset 11. modos. Sed horum aliqui pendent à particularibus principiis Thomistarum, alibi impugnatis. Ad particulares doctrinas descendendo, fit

DIFFL.